ОСНОВНЫЕ АСПЕКТЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ В УЧЕБНО-ТРЕНИРОВОЧНОМ ПРОЦЕССЕ С ПАНКРАТИОНА

Игорь Наконечный
Черновицкий национальный университет им. Юрия Федьковича

В статье проанализирована и доказана важность психологического сопровождения в учебно-тренировочному процессе из панкратиону. Внедрение комплексной программы психологического сопровождения на занятиях по панкратиону показало повышение всех структурных компонентов учебно-тренировочного, в частности уровня психологической подготовки из панкратиону.

Ключевые слова: аспекты, сопровождение, панкратион, мотивация, программа.

BASIC ASPECTS OF PSYCHOLOGICAL ACCOMPANIMENT IN TO EDUCATIONAL-TRAINING PROCESS FROM PANKRATION

Igor Nakonechniy.

In the article importance of psychological accompaniment is analysed and well-proven in to educational-training process from pankration. Introduction of the complex program of psychological accompaniment on employments after pankration rotined the increase of structural all of the tools educational-training, in particular level of psychological preparation from pankration.

Key word: aspects, accompaniment, pankration, motivation, program.

ПРАВОВЕ ПОЛЕ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ

Неоніла Нерода
Львівський державний університет фізичної культури

Постановка проблеми. Сьогодні спорт – це не лише один із засобів збереження і зміцнення здоров'я населення. Через реалізацію своїх соціальних функцій спорт має величезний вплив на суспільство. В той самий час, спорт є віддзеркаленням суспільства, в якому він існує та виступає як один із факторів впливу на розвиток виробничого потенціалу держави.

Такі чинники, як історія розвитку країни, регіону і навіть міста та менталітет населення мають суттєвий вплив на формування та розвиток професійного спорту. Проте, відсутність відповідного державного правового регулювання може негативно позначитись на функціонуванні професійного спорту.

Суспільні відносини, що виникають між суб'єктами діяльності у сфері фізичної культури і спорту перетворюються на спортивно-правові відносини тоді, коли на них розповсюджується дія норм, які містяться в найрізноманітніших правових актах спортивного законодавства [2].

В Україні спортивне право як самостійна комплексна галузь знаходиться на стадії формування. До внутрішнього спортивного законодавства України постійно вносяться зміни, зумовлені досвідом міжнародних спортивних організацій, європейським спортивним законодавством; або ж навпаки – національні федерації з видів спорту, запозичивши певний досвід європейських країн, звертаються до органів влади із пропозиціями щодо ухвалення нових нормативно-правових актів або зміни чинних [1].

На думку О.А. Костюченка (2012), в Україні постає необхідність розробки положення про правовий статус спортсмена-професіонала, яке б дало можливість чітко визначити умови, за яких спортсмен визнається

професіоналом, порядок укладання контрактів зі спортсменами і тренерами, умови їх фінансування і соціальної захищеності, гарантії захисту їх прав [5].

Результати аналізу науково-методичної літератури свідчать, що автори приділяють значну увагу проблемі правового регулювання спортивної галузі і зокрема професійного спорту: становлення та розвиток спортивного права як окремої галузі (Д. Н.Бахрах, 1985; С. Г. Забара, 2008; О. В. Сердюков, 2008, 2010; М. А. Тіхонова, 2011); питання формування галузі спортивного права України (О. Д. Сокуренко, 2009; Г. Ю. Бордюгова, 2009; О.А. Заярний, А.В. Куц, 2011; Р. В. Чередник, 2011); основи правового регулювання олімпійського спорту (В. Н. Платонов, 2010) правове регулювання суспільних відносин у сфері професійного спорту в Україні (Г.М Гніздовська, 2010, 2011); шляхи розвитку професійного спорту в Україні (на прикладі тенісу) (О.В. Борисова, 2012); вивчення професійного спорту як об'єкта правового регулювання нормами трудового законодавства (М.П.Козіна, 2012); особливості укладання контрактів в спорті (М.О. Ткалич, 2010; Ю.С. Суха, 2011) тощо.

Проте питання щодо становлення законодавства, яке б регулювала відносини у професійному спорті в Україні досі залишається відкритим. А це, в свою чергу, ускладнює процес розвитку професійного спорту в Україні.

Зв'язок із науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконується у межах теми 1.2. «Сучасний професійний спорт та шляхи його розвитку в Україні» Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр.

Мета дослідження: визначення нормативно-правової бази розвитку *професійного спорту в Україні.*

Об'єктом цього етапу дослідження, виступає законодавство України, а **предметом** – нормативно-правова база професійного спорту України.

Були використані наступні **методи дослідження**: теоретичний аналіз та узагальнення, аналіз документальних матеріалів, спеціальної літератури, інформаційних джерел мережі Internet.

Результати досліджень та їх обговорення. Джерелами спортивного права в Україні є Конституція України, закони України, підзаконні нормативно-правові акти органів державної влади у сфері фізичної культури і спорту, ряд підзаконних нормативно-правових актів, міжнародно-правових актів в галузі спорту та фізичної культури, нормативно-правові договори [1, 2, 4].

Законом України "Про фізичну культуру і спорт" (від 24.12.1993 № 3808-XII) визначено загальні правові, організаційні, соціальні та економічні основи діяльності у сфері фізичної культури і спорту та врегульовано суспільні відносини у створенні умов для їх розвитку. Серед визначених Законом напрямів існування спорту в Україні виділено і професійний спорт, як комерційний напрям діяльності у спорті, пов'язаний з підготовкою та проведенням видовищних спортивних заходів на високому організаційному рівні з метою отримання прибутку.

Діяльність у професійному спорті спортсменів, тренерів та інших фахівців, яка полягає у підготовці та участі у спортивних змаганнях серед спортсменів-професіоналів і є основним джерелом їх прибутків, провадиться відповідно до Закону України "Про фізичну культуру і спорт", Кодексу законів про працю України та інших нормативно-правових актів, а також статутних та

регламентних документів відповідних суб'єктів сфери фізичної культури і спорту та міжнародних спортивних організацій (ст. 38) [3].

Згідно ст.5 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" державне управління фізичною культурою і спортом здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері фізичної культури та спорту за сприяння відповідно інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

У Положенні про Державний комітет України з фізичної культури і спорту (1996) було зазначено, що одним з завдань, покладених на Держкомспорт України, є державний нагляд та контроль у сфері фізичної культури і спорту, розвиток аматорського та професійного спорту.

Завдання правонаступника Держкомспорту Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту (2002) були розширенні наступними положеннями: сприяти розвитку підприємництва у сфері фізичної культури і спорту, здійснювати відповідно до законодавства ліцензування фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності щодо організації та проведення спортивних занять професіоналів та любителів спорту; надавати офіційну згоду спортсменові, який не набув статусу спортсмена-професіонала і включений до основного чи резервного складу збірних команд України, на укладення контракту про діяльність у професіональному спорті [6].

Окрім вищезазначених завдань Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту утворене у 2006 р. мало ще і координувати заходи з розвитку професійного спорту [5].

Виходячи з вищезазначеного, контроль за розвитком і функціонуванням професійного спорту в Україні має здійснюватись органом державної влади, що відповідає за розвиток фізичної культури і спорту.

На сьогоднішній день згідно Указу Президента України від 24 липня 2013 року № 390/2013 Міністерство молоді та спорту України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у молодіжній сфері, сфері фізичної культури і спорту. Проте, в Положенні даної організації визначення "професійний спорт" і завдання пов'язані з ним не зустрічаються [10].

Отже, державною політикою України передбачається розвиток професійного спорту, проте на управлінсько-операційному рівні відносини в даній сфері остаточно не врегульовані.

Виходячи з того, що професійний спорт є різновидом підприємницької діяльності, є очевидним, що він має підпорядковуватись і нормам комерційної діяльності. Згідно з Указом Президента України від 28 вересня 2004 року № 1148/2004 "Про національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту" держава сприяє і створює умови для подальшого розвитку професійного спорту на комерційних засадах [8].

У Класифікації видів економічної діяльності (КВЕД-2010) визначено напрями економічної діяльності у сфері спорту, зокрема, організація та проведення спортивних заходів для аматорів та професіоналів; діяльність професійних і напівпрофесійних спортивних клубів; діяльність спортивних ліг і регулюючих органів; діяльність зі сприяння підготовки і проведення спортивних заходів.

Спортсмен набуває статусу спортсмена-професіонала з моменту укладення контракту з відповідними суб'єктами сфери фізичної культури і спорту про участь у змаганнях серед спортсменів-професіоналів [3].

У Національному класифікаторі України "Класифікатор професій", створеному на основі Міжнародної стандартної класифікації професій (ISCO 88: International Standard Classification of Occupations/ILO, Geneva), в розділі "Фахівці" є професія "Спортсмен-професіонал з виду спорту ". В "Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників" (Випуск 85 "Спортивна діяльність") визначені основні вимоги щодо "Спортсмена-професіонала з виду спорту": "Перебуває в офіційних трудових відносинах з організаційними структурами професійного спорту, оформлених у вигляді трудового контракту (угоди, договору) з урахуванням чинного законодавства України, статутів, положень відповідних українських та міжнародних спортивних організацій, правил міжнародних та національних федерацій, чітко дотримується укладених умов контракту (угоди, договору та інших договірно-правових документів, у тому числі і тих, що стосуються реклами). Виконує чинне законодавство щодо сплати податків".

Укладення трудової угоди (контракту) між спортсменом з професійними спортивними клубами, федераціями (союзами, асоціаціями) з різних видів спорту, спортивними лігами тощо регулюється трудовим законодавством України ("Кодекс Законів України про працю", № 332-VIII від 10.12.71 р.), "Цивільний кодекс України" (№ 435-IV від 16.01.2003 р.) "Про страхування» (від 07 березня 1996 р.), "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" (від 23 вересня 1999 р.).

До міжнародних правових актів в галузі спорту можна віднести угоди про співробітництво в галузі фізичної культури і спорту, підписані Україною з іншими країнами світу, Європейська конвенція про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів, і зокрема футбольних матчів ETS N 120 (Страсбург, 19.08.85), ратифікована Україною 15.11.2001р.; Конвенція проти допінгу ETS N 135 (Страсбург, 19.08.85), ратифікована Україною 15.03.2001р., тощо.

Перспективні плани щодо розвитку професійного спорту в Україні зокрема хокею, підтверджуються рішенням Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1194 щодо затверджено Державної цільової соціально програми "Хокей України" в рамках якої заплановано і розвиток напрямку професійного хокею в Україні. Створення системи проведення чемпіонату України з хокею серед професійних команд у двох національних лігах активізацію економічної діяльності суб'єктів вітчизняного хокею [6].

Отже, відносини в сфері професійного спорту можна визначити як врегульовані нормами міжнародного і національного законодавства в галузі фізичної культури і спорту, а також цивільного і трудового права.

Аналіз законодавчої бази України в галузі спорту показав, що в Україні створюються умови для активного розвитку фізичної культури і спорту, проте реалізація державної політики з розвитку професійного спорту є обмеженою.

Висновки:

1. Об'єктивними чинниками розвитку професійного спорту в Україні відсутність відповідного правового регулювання, досвіду побудови ефективно

системи управління і раціональної методології розвитку професійного спорту, економічні особливості.

2. Розвиток професійного спорту в Україні відбувається на основі загальноприйнятих та галузевих нормативно-правових актів. Діяльність в професійному спорті пов'язана цивільним, трудовим, фінансовим, міжнародним, арбітражним правом.

3. Державною політикою України передбачається розвиток професійного спорту, проте відносини в цій сфері на управлінсько-операційному рівні остаточно не врегульовані.

Перспективи подальших досліджень полягають в обґрунтуванні напрямів розвитку професійного спорту в Україні з урахуванням досвіду Європейських країн.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бордюгова Г.Ю. Міжнародне спортивне право як основа для формування національної галузі права "Спортивне право України" [Текст] : автореф. дис. … канд. юридичних наук: спец. 12.00.11 "Міжнародне право" / Бордюгова Ганна Юріївна ; Інститут законодавства Верховної Ради України. – К., 2009. – 17 с.
2. Гніздовська Г.М. Правове регулювання суспільних відносин в сфері професійного спорту в Україні (загальні основи) [Текст] // Вісник Одеського національного університету = Вестник Одесского национального университета/ ОНУ імені І. І. Мечникова. – Одеса: Астропринт, 2010. – Вип. 22, т. 15: Сер. "Правознавство". – укр. і рос. – С. 36 – 41.
3. Закон України "Про фізичну культуру і спорт від 24.12.1993 № 3808-XII // Відомості Верховної Ради України 1994, N14 від 05.04.94.
4. Костюченко О.А. До питання формування національного спортивного законодавства / Костюченко О.А. // Вісник Академії адвокатури України. – К. : 2012. – Число 3 (25). – С.90-94.
5. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту " від 08 листопада 2006 р. № 1573. // Офіційний Вісник України. – 2006. – № 45 від 20.11.2006. – ст. 3017.
6. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затверджено Державної цільової соціальної програми "Хокей України" від 3 жовтня 2007 р. № 1194. // Офіційний Вісник України. – 2007. – № 76 від 19.10.2007. – ст. 2818.
7. Указ Президента України від 26 лютого 2002р. "Про Державний комітет України з питань фізичної культури і спорту " // Офіційний вісник України. – 2002. – № 9 від 15.03.2002. – ст. 402.
8. Указ Президента України від 28 вересня 2004 р. N 1148/2004 "Про національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту в Україні" // Офіційний Вісник України. – 2004. – № 39 від 15.10.2004. — Ст. 2584
9. Указ Президента України від 8 квітня 2011 р. "Про затвердження положення про Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України" // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1243.
10. Указ Президента України від 24 липня 2013 р. "Про Положення про Міністерство молоді та спорту України" // Офіційний вісник України. – 2013. – № 57 від 06.08.2013. – ст. 2060

АНОТАЦІЇ

ПРАВОВЕ ПОЛЕ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ

Неоніла Нерода
Львівський державний університет фізичної культури

Стаття містить аналіз правового поля професійного спорту України. Розглянуто основні нормативні положення правових актів України стосовно професійного спорту та визначені основні правові проблеми функціонування даної галузі на сучасному етапі розвитку.

Ключові слова: професійний спорт в Україні, правове регулювання, нормативно-правова база професійного спорту України.

ПРАВОВОЕ ПОЛЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО СПОРТА В УКРАИНЕ

Неонила Нерода
Львовский государственный университет физической культуры

Статья содержит анализ правового поля профессионального спорта в Украине. Рассмотрено основные нормативные положения правовых актов Украины относительно профессионального спорта и определены основные правовые проблемы функционирования данной отрасли на современном этапе развития.

Ключевые слова: профессиональный спорт в Украине, правовое регулирование, нормативно-правовая база профессионального спорта в Украине.

LEGAL FRAMEWORK OF PROFESSIONAL SPORTS IN UKRAINE

Neonila Neroda
Lviv State University of Physical Culture

The article analyzes the legal framework of professional sports in Ukraine. Considered the b asic regulations and legal acts of Ukraine concerning professional sports and the basic legal problems in the functioning of the industry at the present stage of development.

Key words: professional sport in Ukraine, legal regulation, regulatory and legal framework of *professional sport in Ukraine.*

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВАТЕРПОЛІСТІВ

Вадим Пєтєлкакі, Володимир Петелкакі
Одеський національний політехнічний університет

Постановка проблеми. У сучасному спорті важко досягти успіху лише завдяки тренуванням, підвищення обсягу та інтенсивності тренувальних навантажень. Регулярна участь у змаганнях стає обов'язковою передумовою для набуття спортсменом потрібних у змаганнях якостей, волі до перемоги, підвищення надійності ігрових навичок і тактичної майстерності. Змагання мають певну специфіку, тож і виховувати відповідні якості та навички можна лише завдяки спеціальним тренуванням і змаганням.

Аналіз змагальної практики ватерпольних команд показує, що у складних умовах спортивної боротьби з винятково високою конкуренцією нерідко вирішальну роль відіграє рівень психологічної підготовленості, а саме: розвиток у ватерполістів спортивно значущих психічних якостей.

Психологічна підготовка до конкретних змагань не повинна носити стихійний характер, її потрібно планувати заздалегідь.

Мета нашої роботи полягає у висвітленні основних підходів і методичних прийомів психологічної підготовки ватерполістів. Робота проводилася в рамках підготовки збірної команди ватерполістів ОНПУ до змагань різного рівня.

Метод нашого дослідження – аналіз і узагальнення літературних джерел із обраної тематики.